

بۇ تۇي پەلەكە زېرىنە ...

باران

ھەردوو دەستى خستە ژىر ھەردوو گويچكەم و وتى؛ تەنيا ئەو ەندەم لى نووسىووه، بەلام ھىواخووزم زياتر لەمانەشت پىنگەيەنيت كە پىتدەلیم:

بۇ تو و ھەموو رەنگەكانت، سەرتاسەرى خەون و خوۆشى و خەمەكانت، توى سەنگين و پەرشبووى نيوان لاسەنگى ھاوكيشەكان، توى تۆى لە دەنگ و مانا و بەسەرھاتى جوانىي و گريان، بۇ توى تەنك، بۇ توى پوون، بۇ توى چەر و سەرئەنجامى لیدەرکردن و لیکدان و كۆکردنەو و دابەشبوون، جەژنى كرىسمست پىروۆز كچەكەم.

ديارىيەكەيم بە دەستەو ەبوو كاتىك كە بە زمانى خۇيانەو ەپىموت؛ ھەزار سوپاس! جەژنى تو پىروۆز. ئەو ساتەش و ەكو ئىستا فرمىسكى قەتیسماو لە چاوەكانمدا وەك ناوى رووبارىكى وەستاو شەپۆلى دەدا، ھەنووكە بەو ژانەدا كە بەھوى كزانەو ەى گلینەكانمەو ە بە دلەم دەگات، ھەست بە سویرىي فرمىسكەكانم دەكەم و پیدەزانم ئەو ھاژەيەى لە چاومدايە، چیدی نەك شەپۆلى رووبارىك، بەلكە سەماى دل پر لە سوى دەريايەكە.

ليوانليو لە رامان بىر لە تىپەرىنى كات و يادەو ەرييەكان دەكەمەو ە، دانىشتووم و وەك ھەميشە دەفتەرى ياداشتەكانم پر دەكەمەو ە، من لە يانزە سالیيەو ە تيانووسى رۆژانەم ھەيە و ھىچيانم ھالئەگرتووه، ھەموو سالیك لەگەل كرىنى دەفتەرىكى نوئى، دىر بە دىرى دەفتەره كۆنەكە رەش دەكەمەو ە يان لەتوپەتى دەكەم و ئاسەوارى لى ناھیلەمەو ە، رەنگە بلین لەترسدا ئەمە دەكات! يان بلین كچى ئەمرويه و رابردوو تەواو پشنگوى دەخات! لە راستیدا نازانم، من پىموانىيە ھىچكام لەوانە بىم، چونكە ھەميشە دلئارامم بەو ەى كە شتىكى ترسناكم نىيە بۇ شاردنەو ە و ھەر يادگارىيەكيش جىگەو بەھای تايبەتى خوۆ ھەيە لە ناخمد، لەگەل ئەو ەشدا كە لارىيم لە دەربرىنى ھەر وردەكارىيەكى ژيانم نىيە، ھەر پىشمخوۆش نىيە ئەو دەفتەرانەم بكەونە بەر دەستى كەس!

پاش تەواوکردنى ئامادەيى، بۇ ماو ەى دوو سال، كاریكم كرد كە بەلامەو ە خەمۆكترين كارى دنيا بوو، من بە درىژايى كاتى دەوام لە پشت كۆمپيووتەرىكەو ە ناوى مردووى ئەم ولاتەم تۆمار دەكرد، خوۆ ئەگەر (ھۆكان) ى ھاوكارم نەبووايە كە ھەميشە ھەولى دەدا كارەكەم خوۆشبوويت و دیدگام لەسەر مردن بگۆرپیت،



بۇ دوو ھەفتەش چىيە نەمدەتوانى لەسەر ئەو كارە بەردەوام بىم. مەگەر خوا بزانتىت لەگەل نووسىنى پىت بە پىتى ناوھكاندا چەند دلم دەگوشرا و چۆن لەبەردەم خۆمەو دەكەوتەمە بۆلە بۆل و نارەزايى دەربىرەن.
(ھۆكان)ى ھاوكارم، كە من زۇرچار بە ھۆكانى مېھرەبانىش بانگم دەكرد، پياويكى بە تەمەنى سەر و رېش سېى بو، بە رووخسار زۆر لە (عەباسى كەمەندى) دەچوو، ئەو بە رەچەلەك مەكسىكى بو، بەلام ھەر لە مندالىيەو خىزانىكى سويدى ھەليانگرتبۆو و ژيانى لە سويد بەسەربردبوو.

ئەو كە ھەندىك چار تەواو ناكۆك و ھەندىك چار تەواو ھاوپا بو بە بۆچوونەكانم، ھەمىشە بۆ قسە و گفتوگۆكردن لەگەلما گويگرىكى پىر شەوق بوو. رۆژىك پاش ئەوھى كەسىكى نىكى يەكك لە مردووھكانم لە شوينى كارەكەم بىنى بوو. وەك عادەتى خۆم، لەگەل نووسىن و توماركردى ناوھكاندا، لە ناكاو بە دەنگى بەرز بىرمكردوھ و وتم؛ دەبىت وا بىت، رەنگىت زۆر بەى كات مرۆف بەر لە كەوتتە ناو كارەساتەكان بەرگرى وەر بگرىت، ئەگەرنا كى بەرگەى زامى دابراڭ و مەرگى نازىزنى دەگرت!

مەبەستم ئەو بوو خەم و خەفەت و نازارەكان ئەگەرچى بۆماوھى چارەنووسىكى پىشوخت نووسراوبن يان ئاكامى رووداوى كتوپر و بە پىكەوت، راستەوخو ياخود پىش رووداوكە رووداويكى زۆر ناديار و نەينى تر لە خودى كەسايەتتەكاندا روو دەدات، وەك ئەوھى ھەر كە ئەندامىكت توشى برىنىك دەبىت، يەكراست ھىزى بەرگەگرتن لە لەشتدا كارا دەبىت، يان وەك چۆن لەگەل يان پىش لەدەستدانى كەسىكى نازىزت، قودرەتى بەردەوام بوون و ھىور بوونەوت تى دىت. بۆ چىر كەردنەوھى تىروانىنەكەم بە زەردەخەنەو و تەيەكى پىشيانم سەروبن كرد و وتم؛ حەتمەن (كىو)پت كاتىك بەفرت تىدا دەبارىت!

دەستم لەسەر دووگەكانى كىيۇردەكە ھەلگرت و وتم؛ دەزانىت چۆنە (ھۆكان)ى نازىز، لە خەيالەكانى مندا و لە روانگەيەكى زانستىيەشەو، ھىزى مانەو و بەرگرى ھۆرمۇنىكە تەرىب بە خرۆكە سوور و سىپىيەكان لە خوئىماندايە. قودرەتىكى شاردراوھى لە ھزىماندا، نەينىيەكە لە سىروشتى دروستبوونماندا، فرىادىرەسىكى لەسەرپىتە و ھەموو دەم لە چاوەروانى بانگھىشتكردناماندايە. ھەر ئەوھەندە قورسە ھەناسەيەكى قول ھەلمۇزىت و فەرمانى چالاككردى بدەيت، ئىدى ئەو بۆخوى وەك ئەسپىكى بالدار غار دەدات و دەفرىت و لە ھەموو ژان و نشىويىك دەربازت دەكات.

ھەندىك چارىش بىر دەكەمەو، دەلېم چەند سەرنج راکىشتەر دەبوو، ئەگەر بەھاتبايە و ئەو توانا ناوھكىيەى مرۆف، ھەر بە سىروشتى، رىژەيەكى زۆرتر بوايە! دەزانى ئەو كات مرۆ چۆن دەبوو؟ ئەو كاتە نەك تەنبا بەرگەى نازار و دابراڭ، بگرە بەرگەى بۆمب و فېشەك و شمشىرىشمان دەگرت، تو پىشېنى ئەو گەورەيىەكە، برىا وا دەبوو!

ھۆكان كە لەو كاتەدا خەرىكى رىكخستى كۆمەلىك فابل بوو، وتى؛ لەگەل خەيالەكانتدا كۆك، سەبارەت بە برىا و بىرەكانىشت دەلېم دوور نىيە مرۆفەكانى داھاتوويەكى دوور بە شىوھەكى بەرچا و ھەلگرى ھەموو ئەو ھىزانەش نەبن! ئى تو ھەر لە ھىزى بىركردەوھەكى خۆتەو بىروانە تا تواناى دەرويش و پاراساىكۆلۇجىستەكان. من پىموايە ئەوپەرى تانين لە پىكھاتەى خۆماندا وجودى ھەيە، بەلام لۇجىكى ئەقلى ئەمروى مرۆف، پىويستى بە ئەوپەرى ئىمانھىتەنە بە باوھرىك بۆ پەبىردن و بەگەرخستى ئەو قودرەتە ناوھكىيانە.

من كە كاراكردى تواناى بەرگەگرتنىكى لەو جۆرەم بە خەيالپلاويك دادەنا، لەگەل ھەلگىشانى ھەناسەيەكەم و تم؛ لۇجىكى ئەقلى ئەمرو! دەزانىت مرۆف چەنىك ماندوو بە ئەقلىيەتى ئىستايەوھ. لىرەدا مرۆفايەتى لە دۇخىكدايە دل پى دەسووتىت، ئەمە جىگەى بەھەند وەرگرتتە و سانا نىيە، زۆرىك لە مرۆفى ئەمرو كەسايەتى ناچىگر و سەرلىشىوان، ئى چى بكن، ئەوان لە ئىستايەكان كە نە بە ياساكانى دوئىن



قايە و نە پيشبينيەکانى سبەينى پى ھەزم دەگریت.

ھۆکان، كە نەیدەویست باسەكە ئاراستەيەكيتەر وەر بگریت و مەبەستی بوو دەمارگیری من بەرامبەر بە مردن شلبكات. رووی تیکردم و وتی؛ من ھەمیشە بۆ مەرگی ئازیزەکانم چەندیک دلتهنگ و چاو بە فرمیسك بووم، ھیندەش ئارام و ناخ خەنئی بووم، تیناگەم بۆچی ھەر کاتیک ھەوالی مردنی كەسێك بیستریت ئیتر ئازیزانی پینانویە ناگەھان کارەسات روویداو و بەوھش بۆ تاھەتایە دلتهنگی رووی تیکردوون و خودی مردووش بەو پەری بەدبەختی گەشت! چما مرووف کاتیک كە دیتە بوون سوور نازانریت پوژیک دیت نامینیت؟ ئەدی ھەریەکیك لە ئیمە پاش تیپەر بوونی تەمەنیک ناگاتە ئەوہی كە مردن لەبارترین دیاری و جووودە و حالی ژیان بەبی ئەو شر و بیتام دەبیت؟

ئەو دەیزانی كە من نەك ھەر لەگەل و تەكانیدا نیم، بەلكە لە خەنئی بوونیشی بەرامبەر مردنی ئازیزان سەرم دەسوڕمیت! ھەر بۆیە بەبی وەستان وتی؛ پیت سەیر نەبیت، من ژیانم زور خووشدەویت و زوریش كامەرانم بە بوونم تیاید، تۆ پیتوانەبیت كە تەواوی یان نیوہی چۆنیتی ژیانیشم بە دلی خۆم بووبیت. لەگەل ئەوھشدا بە رای من ژیان ھەموو شت دەھینیت، تەنانەت مردنیش. من ئاوا بێردەكەمەوہ؛ دەلیم مردن كۆتایی رینگەكە و لوتكەى چیاكە، ئەو پەری پشوودانە لە دواى ماندوو بوونی گەشتیكى نایاب بە ھەموو خووشی و ناخووشییەكانییەوہ. كەوابیت گومانەت نەبیت كە منیش وەك ھەر مرووفیکیتەر دەكەوم، ئەژنۆم دەشكیت و تا گریانیکى بەكۆل بە مەرگ و بەجیھتشتنی ژیان دلتهنگ دەبم. ھاوكاتیش جیاوازی لە ھەر مرووفیک بە پینی تیگەیشتنە تاییەتەكەى خۆم بۆ مەرگ و ژیان دووبارە شادی دەزیتەوہ دل و پوو خسارم و ئاسوودە دەبم، ئاخەر ئەو كاتانەش وەك ھەمیشە بە خۆم دەلیم؛ ئەوہی نەژابیت نامریت، دە خەنئی لەوانەى دەژین و داخ بۆ ئەو پوچانەى كە جەستە و دنیا و چێژەكان نابینن. بەم شیوہیە ھەلدەستمەوہ و دوا و تەم ئاراستەى لاشەى بیگیان و پوچى نزیك و زیندووی ئازیزە مردووەكەم دەكەم و دەلیم؛ ھەنووكە دلنیام كە تۆ ژیاویت، دە لە تروپكى بلندییدا پشووبە، ئەى خاوەنى شەھادەى مەزنى ژیان، ئەى پوچى كامل و نەمر.

لەگەل ھۆكانى ھیژا و شیرینگوفتاردا دوو سال كاتی خووشم بە ناخوشتترین كاری دنیاوہ بەسەر برد. دوو سال لە ژووړیكدا بەرامبەر بە یەك دانیشتین و جۆرەھا باسماں پیکەوہ كرد. پاش تیپەر بوونی دوو سال كە نەمویست بەدواى ئەوہدا بچم بزانیم لەو ماوہیەدا چەند سەد ھەزار ناو لەسەر زاری خەلك ون بوون، ئەفسووس (ھۆكان ئیریكسسون) دوا ناو بوو كە بە چاوی تەر و دلی پر لە خەمى یادكردنەوہ تۆمارمكرد.

من كارەكەم بۆ ماوہى دوو سال وەرگرتبوو، دەنا دەمویست بە بەردەوامبوونم، بە ھۆكان بلیم تا رادەيەكى باش دیدگات لەسەر مردن گۆرپوم و ھیزی بەرگەگرتنم تیھاتوہ. ئیستاش كە دوا لاپەرەكانى ئەو تیانووسە پر دەكەمەوہ كە لە جەژنى كریمسى پاردا، ھۆكان كوردییە دیاری بۆم و لەسەر بەرگەكەى نووسیوو؛ (بۆ تۆی پەلكەزیرینە)، لەو دەفتەرەدا، كە بەلینە یەكەم دەفتەر بیت ئەیفەوتینم و رینگەش بدەم بیخویننەوہ.. دەمەویت بۆى بنووسم؛ دلنیام ئاگات لیبوو، من ئەمرۆ لەوئى بووم، لە ژیر ئەو درەختەدا كە لەسەر خواستی خۆت خۆلەمیشی جەستەى سووتینراوتیان بەژیردا پڕژاندوہ.. ئەو درەختەى كە لە باخیکى گەورەى قەراغ شارادایە و ھاوینان بە تیشكى ھەتاو سەوز دەبیت و زستانان بەفر سەرتاپای لە زیو دەگریت.. ھۆكانى میھرەبان. بروانە چەند چومەتەوہ سەر تۆ، ئەوہتام، تیکەلاو لە خەندە و گریان، دەخووزم بمبیسیتیت كە دەلیم؛ ئیدی دلنیام ژیاویت، دە لە تروپكى بلندییدا پشووبە، ئەى خاوەنى شەھادەى مەزنى ژیان، ئەى پوچى كامل و نەمر.